Digitalni multimediji

Logičke organizacije web sjedišta

- Modeliranje web sjedišta, koju logiku primijeniti?
- Logička organizacija kako se definiraju veze dokumenata web-sjedišta neovisno o njihovoj lokaciji
- 4 glavne logičko-organizacijske forme web-a :
  - 1. Linearna organizacija
  - 2. Mrežna organizacija
  - 3. Stablena (hijerarhijska) organizacija
  - 4. Web-organizacija (organizacija povezivanja dokumenata)

1. Linearna logička organizacija

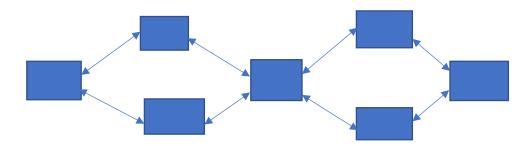
- Linearnost organizacije dokumenata dokumenti unutar tog web-sjedišta se očitavaju poput knjige ili tiskanog medija, što je korisno npr. kod prikaza procedura "korak-po-korak".
- Vrste:

a) Osnovna linearna organizacija

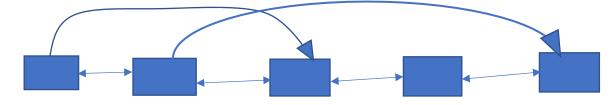
- Svaka HTML stranica (dokument) ima 1 link prema naprijed, sljedeća ima link prema naprijed i nazad, itd.
- o Primjene: slideshow neke firme, "how-to" vodiči, sadržaj za djecu (npr. Slikovnica)
- O Osigurava se primanje informacija željenim slijedom
- Prednosti: može se napraviti preloading (precashing), kada korisnik dođe na 1. stranicu, jedan link udesno omogućava da se sadržaj stranice 2. preloada tokom čitanja 1. stranice, pritiskom linka se 2. stranica brzo otvara jer je već pohranjena (predcashirana) u našoj memoriji, a ako sa 2. str. ponovno odemo na 1. str. isto se brzo učitava jer je već preloadana 3. str. istim putem kao 2. itd...
- Navigacijske oznake: gumbi za naprijed i nazad, naslov stranice, broj stranice od ukupnih

b) Linearna logička organizacija sa alternativama

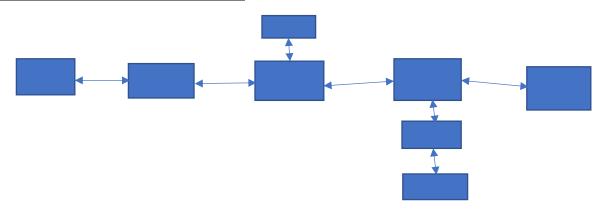
- U toj linearnosti mora biti link za povratak na prošli sadržaj (back u browseru neće funkcionirati)
- o Linearna, ali ima alternative
- o Ima mogućnost simulacije interaktivnosti
- Nema baze podataka u pozadini, pregledavanje linearno (npr. prezentacija s pitanjima gdje dobivamo određeni web sadržaj ovisno o našem odgovoru)
- Mogućnost vođenja statistike (zapis u xml dokument (anonimno) koji se daje određenom korisniku)
- Otežano preloadanje: ne zna se koji će se "odgovor" odabrati, danas uređaji dovoljno jaki da prevagnu taj problem (2 stranice nas već čekaju u memoriji, "dvostruki preloading", (ne smije se širiti previše radi smanjenja opterećenja)).
- Ako pratimo statistiku, onda možemo detektirati koji je % ljudi išao u koju granu alternative, time se može predvidjeti budućnost preloading-a, preloadaju se stranice veće statistike života, korisnici koji su u manjini duže čekaju radi optimizacije života web sjedišta.

c) Linearna logička operacija s opcijama (linearna sa skokom unaprijed)

- o Želi se omogućiti preskok stranica tokom pregleda (primjena *preloading-*a)
- Bitno da preskakanje bude kontrolirano (određene reklame koje se ne žele preskočiti)

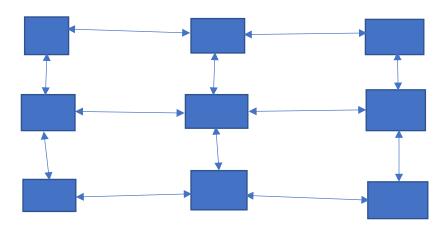
d) Linearna logička organizacija s izletima

- Dozvoljena kontrolirana diverzija linearne organizacije (neki "help"-ovi, poveznice za objašnjenje, dodatni linkovi za dodatne informacije, kada dođemo na stranicu možemo preloadati, stranice koje objašnjavaju trebaju biti lakše (brže preloadanje))
- o Primjer: prezentacija s dodatnim objašnjenjem

2. Mrežna logička organizacija

- 1 od glavnih organizacija koje koriste web-shopovi

- Prikazivanje web-shop-a (organizacija u kolone i redove)
- Kako organizirati? Ako želimo napraviti web sjedište moramo doznati vrste ponude i njihove kategorije.
- Karakteristika prezentacije horizontalnih i vertikalnih odnosa između različitih objekata prezentacije
- Preloading (precashing) moguć ali je teži

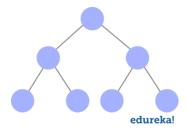
- Ovo se može i raditi preko *layera* (razina) pretrage (npr. Definiranje cijene kao rampu pretrage (*threshold*) gledat ćemo sve u razini cijene, ne treba raditi kroz mrežu.
- Layerski (razinski) način gledanja, primjeri: "njuškalo", pregled stanova (izvod preko *javascript* kodova (otvaraju se ponude koje zadovoljavaju razinu).

3. Stablena (hijerarhijska) logička organizacija

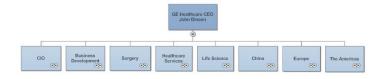
- Jedna od naj-češćih
- Karakteristike:
  - Laka modifikacija (administracija)
  - Lako se mogu po potrebi neke informacije u pojedinom trenutku sakriti ili eksponirati

a) Usko stablo

- Najuže binarno stablo
- Karakteristike (svojstva):
  - Prezentira se dosta mali izbor (najniži 2)
  - Zahtjeva puno klikova do željene informacije (lako se gubimo, pravilo troklika, korisnik očekuje da će u 3 klika doći do željene informacije)
  - Namijenjeno određenoj vrsti prezentacija informacija (npr. Prezentacija za traženje posla)
  - Preferira dubinu od širine
  - Korisnika treba držati u fokusu da se ne izgubi

b) <u>Široko stablo</u>

- Web sadržaj pogodan za ovaj model: npr. auto-salon
- Puno izbora, malo klikanja do tražene informacije, korisnik se lako gubi (u širini, potreban balans dubine i širine)
- Na 1. stranici "abecedarij", čitav niz opcija
- Unutar opcija obično daljnji linkovi vezani uz tu opciju
- Moguć rad kroz layere

4. Web logička organizacija

- 1 od novih organizacija
- Stvorilo se zbog mana strukture stabla (teški dolazak do udaljenijih informacija)
- Izvire iz stablene s novim dodatnim opcijama
- Ako se izgubimo uvijek imamo ikonu (link) s kućicom (home) koja vodi do početne stranice
- Kada maknemo te linkove koji vode na "home" dobivamo neku osnovnu (stablenu) web strukturu
- FULL MESH (potpuna mreža (zahvat,obuhvat))
- dio web organizacije
- treba staviti kod koji računa broj linkova, npr. broj stranica = 5, broj linkova = 5 x 4 tj. 20
- za n stranica, broj linkova je Nx(N-1)
- U pojedina web sjedišta, pojedine stranice se mogu staviti u "full mesh" a držati se istodobno neke stablene strukture, osobito ako su elementi sličnih tema

5. Još neki posebni načini organizacije web sjedišta

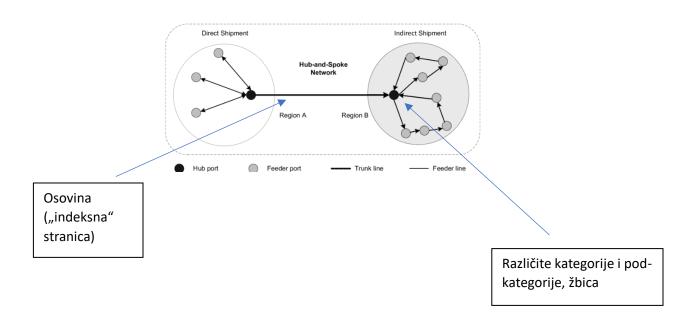
a) Miksana forma (miksana hijerarhija)

- Stablena forma najdominantnija
- Tipična slika web portala
- Svaka podtema se organizira na svoj način
- Hub (osovina) and spoke (žbica)

b) "Kontrolirana" miksana forma

- Možemo dodati novi link
- Postoje softveri koji čitav web prikazuju u grafičkoj formi gdje vidimo logičku organizaciju te ju možemo mijenjati i poboljšavati
- Možemo dodati novu osobinu (link, dokument) na početku te raditi nove organizacije

 Možemo cijelu osovinu maknuti, staviti novu na iste kategorije (ili radimo nove žbice)

Kategorizacija web-sjedišta po broju ulaza

1. Porozna, polu-porozna

- Ima neko web sjedište bilo koje logičke organizacije
- Omogućuje korisniku da dođe na bilo koju ili većinu stranica "izvana"
- Određenom logičkom organizacijom i linkanjem možemo direktno otići na određeni dio web stranice, sutradan opet možemo direktno do nje
- Prednosti: totalna kontrola od strane korisnika, korisnik može direktno doći do većine stranica (URL-ova) pomoću bookmarka
- Mane: smanjene mogućnosti promjene dubokih stranica (mijenjanje vodi do pojave "Error 404" kada pokušamo doći do stranice preko originalne adrese), smanjenje orijentacije, smanjenje mogućnosti reklamiranja (bookmark obustavlja prolaz kroz ključne reklamne stranice)

2. Čvrsta ("solid") organizacija

- Samo unosom određenih podataka ("password"/registracija) dobivamo pristup drugim stranicama
- Prednosti: laka modifikacija (administracija, održanje) web-sjedišta jer korisnik uvijek dolazi na početnu, registracijsku stranicu
- Prisiljava korisnika da uđe kroz poznate točke (dobro za reklame)
- Mane: korisniku se oduzima kontrola, smanjena mogućnost pretrage vanjskim pretraživačem (nemogućnost zabilježbe)